



ת"פ 6733/04/20 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד ארז אלימלך-בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 6733-04-20 מדינת ישראל נ' אלימלך
תיק חיצוני: 152516/2019

בפני כבוד השופט יובל ליבדרו
המאשימה:
נגד
הנאשם:
מדינת ישראל-פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד ציון קינן
ארז אלימלך-בעצמו ע"י ב"כ עו"ד איליה דבירין

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן (להלן: "כתב האישום") האוחז בשלושה אישומים שונים בעבירות של ארגון משחקים אסורים והחזקה וניהול מקום משחקים אסורים באישום הראשון, עבירות לפי סעיפים 225 ו-228 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין");

עבירה של שיבוש מהלכי משפט באישום השני, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין;

ועבירות רבות של מרמה ותחבולה, שתי עבירות של אי ניהול פנקסי חשבונות ושתי עבירות של אי הגשת דוחות, עבירות לפי סעיפים 220(5), 216(5) ו-216(4) לפקודת מס הכנסה, התשכ"ג-1963 (להלן: "פקודת מס הכנסה"), עבירות רבות של מרמה ותחבולה, עבירות רבות של אי ניהול פנקסי חשבוניות ועבירות רבות של אי הוצאת חשבוניות מס, עבירות לפי סעיפים 117(ב)(8), 117(א)(7) ו-117(א)(13) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק מע"מ").

2. במסגרת הסדר הטיעון הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית וכל צד טען לעונש באופן "חופשי".

כתב האישום

3. מעובדות האישום הראשון עולה כי במהלך חודש אוקטובר 2018 ועד לחודש אפריל 2019, במועד שאינו ידוע במדויק, החל הנאשם בהפעלת מתחם למשחקי הימורים אסורים בנכס ששכר באמצעות אחר (להלן: "קובי") ברחוב השייטים. לצורך הפעלת מתחם המשחקים האסורים החזיק הנאשם בעמדות מחשב, המורכבות מחומרת מחשב ותכנה ייעודית אשר תוכננו ונבנו לצורך משחקי ההימורים. במחשבים אלו נעשה שימוש למטרות הימורים ולא ניתן היה לבצע בהם שימוש שגרתי. המחשבים חוברו לקופסת בקרה שהינה בעצמה



מחשב בעל תוכנת השתלטות מרחוק על המחשבים האחרים. מחשב זה שימש לשם ניהול המשחקים ולשם שליחת הנקודות לעמדות ולשם הפעלתם. במתחם הימרו במשחקי מזל דרך המחשב. בכל אחד מהמשחקים הללו עשויים המשתתפים לזכות בכסף והתוצאות תלויות בגורל בלבד. רווחי הנאשם נבעו מהפסדים של המהמרים במכונות המזל שהופעלו באמצעות מחשבים. הנאשם העסיק עובדים שונים כמפעילים שתפקידם לגבות חיובים, להעניק את הזכויות ולתפעל את המתחם. על מנת לקיים את המשחקים, המהמרים היו פונים אל העובדים במקום ובתמורה לתשלום סכום כסף, במזומן או בשיק, היו מקבלים נקודות משחק. במקרה בו מהמר היה מעוניין להמשיך ולשחק באשראי, העובדים היו פונים אל הנאשם לאישור האשראי למהמר. הנאשם נכח במתחם לצורך ניהול ופיקוח על ההימורים, וכשלא נכח במקום ביצע את הניהול המתחם מרחוק. תקופת הפעלת מקום ההימורים ארכה 6 חודשים ובתקופה זו עמד מחזור פעילות עסקיו של הנאשם מההימורים על סך של 8,200,000 ₪.

מעובדות האישום השני עולה כי בתאריך 11.4.2019, כאשר הועלו הנאשם ואחר בשם יעקב לניידת משטרה מתחנת המשטרה לכוון בית המעצר, דיבר הנאשם עם יעקב בנוגע לחקירה ומה עליו לענות לחוקרים, בכך שאמר לו לומר בחקירתו שמכשיר הטלפון הינו בבעלות של מספר משתמשים לרבות של יעקב עצמו. בעניין החברות דיבר הנאשם עם יעקב להעיד שהעברת החברות לבעלותו של יעקב היא לצורך דירוג אשראי ולא לצורך הסתרת ראיות.

מעובדות האישום השלישי עולה כאמור, שכתוצאה מניהול מתחם ההימורים ברחוב השייטים היה מחזור הפעילות העסקית של הנאשם בסכום של כ-8,200,000 ₪ במשך חצי שנה שבין חודש אוקטובר 2018 לחודש אפריל 2019. הכנסות מהימורים נחשבות כהכנסות וחייבות בדיווח לפי פקודת מס הכנסה וכן נחשבות כעסקאות לפי חוק המע"מ. בהתאם לכך, הנאשם היה חייב לנהל פנקסי חשבוניות בנוגע להכנסות מארגון ההימורים, לדווח לרשויות המס על הכנסותיו מארגון ההימורים ולשלם מס הכנסה ומע"מ. הנאשם לא ניהל ספרים ולא דיווח על הכנסותיו כלל.

על מנת להתחמק מתשלום מס הכנסה ומע"מ בגין ההכנסות מעסק שפעל במתחם ההימורים הנאשם פעל בעורמה או תחבולה בכך שהסתיר את קיומו של העסק מרשויות המס ולא דיווח על התחלת עיסוקו, לא ניהל ספרי חשבוניות בנוגע להכנסות מהעסק, לא ניהל פנקסי חשבוניות בנוגע להכנסות מהעסק, לא הוציא חשבוניות מס ולא הגיש דוחות תקופתיים למע"מ.

תסקיר שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר של שירות המבחן ממנו עלה כי הנאשם כבן 43, נשוי ואב לארבעה ילדים, סיים 12 שנות לימוד, המשיך ללימודי טכנאי מכונות במסגרת עתודה לצה"ל וקיבל תעודת מקצוע, שוחרר משירות צבאי בחלוף חצי שנה בשל קשיי הסתגלות, לאחר השחרור עבד בעבודות מזדמנות ומזה כחצי שנה עובד במפעל דגים. הנאשם שיתף כי במסגרת עבודותיו השונות פתח חברה לשרות פיננסי אך בשל חובות רבים שהצטברו והפסדים בתביעות אזרחיות נאלץ לסגור את החברות שהיו ברשותו. הנאשם מסר כי הוא נתון בחובות בסך של 6 מיליון שקל אותם הוא מחזיר בהסדר באמצעות ההוצאה לפועל.

עמוד 2



ביחס לעבירות מסר הנאשם כי פתח את העסק הרלוונטי לאישומים לאחר התמוטטות עסקיו ולאחר שנקלע לחובות בשוק האפור; כי כיום הוא מבין את חומרת מעשיו ואת הניצול וההשלכות של ההפסדים למהמרים; כי בית הקפה שניהל במקום היה כיסוי למשחקים האסורים שניהל במקום; כי מלכתחילה לא הייתה לו כוונה לשלם לרשויות את המס כנדרש אלא למקסם רווחים וכי ערך חשבון נפש בתקופה בה היה עצור.

שירות המבחן התרשם שהנאשם לקח אחריות על מעשיו והביע צער, בושה וחרטה. הנאשם הביע את נכונותו להשתלב בטיפול קבוצתי בתחום המרמה שמטרתו להגביר את המודעות למניעים הרגשיים שבבסיס עבירות המרמה. שירות המבחן התרשם כי לנאשם מאפייני אישיות בעייתיים, כי הוא בעל דפוסי חשיבה והתנהגות של מרמה, כי מתקשה לקבל סמכות, מתקשה בהצבת גבולות פנימיים וחיצוניים, בעל מערכת ערכית לא מגובשת, כי בחר בהתנהגות הממוקדת בצרכיו, מתקשה בוויסות רגשי, מגלה תחושות קורבנות וחש בצורך לפיצוי עצמי על רקע הנסיבות המשפחתיות לאורן גדל. לצד זאת שירות המבחן התרשם שהנאשם גילה יציבות בתחום התעסוקתי והמשפחתי, לקח אחריות, הביע חרטה, לא היה מעורב בפלילים והביע נכונות להשתלב בטיפול קבוצתי ייעודי בתחום המרמה. שירות המבחן הוסיף כי ניכר שההליך המשפטי והמעצר מהווים גורם מרתיע עבור הנאשם. לאור מכלול השיקולים, שירות המבחן העריך שקיימת רמת סיכון בינונית לביצוע עבירות דומות בעתיד.

נוכח קשייו הכלכליים והיקף חובותיו של הנאשם, נוכח האחריות שלקח על מעשיו והמוטיבציה שמגלה להשתלב בהליך טיפולי ונוכח החשש לרגרסיה במצבו במידה ויוטל עליו עונש של מאסר בפועל, שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, התחייבות כספית להימנע מלבצע עבירות וצו מבחן למשך שנה.

טיעוני הצדדים

5. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה כי יש לראות בעבירות שביצע הנאשם כאירוע אחד מתמשך ולקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל העבירות. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 ל-6 שנות מאסר ועתרה להטיל על הנאשם עונש של 4 שנות מאסר וחצי ומאסר מותנה. באשר לקנס טענה המאשימה כי מתחם הקנס נע בין 250 ל-500 אלף ₪ ועתרה להטיל על הנאשם קנס בסך של 300 אלף ₪. המאשימה טענה כי חרף מצבו הכלכלי של הנאשם יש להטיל עליו קנס משמעותי שכן זה ביצע את העבירות על רקע כלכלי, לא שילם מס כנדרש ולא הסיר את המחדל. המאשימה הוסיפה כי בקביעת הקנס יש לשקלל את מצבו הכלכלי של הנאשם יחד עם נסיבות ביצוע העבירה.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו, לנסיבות ביצוע העבירות לרבות לנזק שנגרם ושצפוי היה להיגרם למהמרים, לחשש להתמכרות למשחקי מזל העלול לגרור לפעילות עבריינית, לרמת התכנון הגבוהה שקדמה לביצוע העבירות, למחזור הפעילות של הנאשם, לציוד ולאופרציה שהפעיל הנאשם, לחלקו הבלעדי של הנאשם בביצוע העבירות, לעובדה שהנאשם לא ניהל כלל ספרי חשבונות ולא הסיר את המחדל ולסיבות שהביאות את הנאשם לבצע את העבירות.

המאשימה התייחסה לחוות דעת רואה חשבון שצרף הנאשם וטענה כי מדובר בחוות דעת שכוללת ניכוי הוצאות לא חוקיות ומכאן שאין בה כדי ללמד על הכנסתו החייבת של הנאשם. המאשימה הפנתה למגמת הענישה המחמירה בעבירות המרמה ובעבירות המס הכולל ענישה מחמירה מאחורי סורג ובריה וקנסות כבדים. לנוכח האמור, ולנוכח רמת



הסיכון אותה תיאר שירות המבחן עתר ב"כ המאשימה לדחות את המלצת שירות המבחן ולבכר בענישה את שיקולי ההלימה. המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בטיעוניה.

6. **ב"כ הנאשם** הסכים עם ב"כ המאשימה כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד. ב"כ הנאשם טען שמתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-15 חודשי מאסר. ב"כ הנאשם עתר לעונש שנמצא במרכז של המתחם שהציע, היינו לעונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד מאסר מותנה וקנס. לענין גובה הקנס הפנה ב"כ הנאשם למצבו הכלכלי של הנאשם ולעובדת היותו פושט רגל, לכך שהוא מתגורר בדירה שכורה, עובד כשכיר ומתקשה לפרנס את משפחתו הכוללת ארבעה ילדים. ב"כ הנאשם הוסיף כי לא בכדי המאשימה לא ביקשה לחלט את רכושו של הנאשם כיוון שאין מה לחלט. ב"כ הנאשם התייחס לענין הסרת המחדל וטען כי השומה שנקבעה בעניינו של הנאשם היא גבוהה מאוד ואין ביכולתו של הנאשם לשלמה. ב"כ הנאשם הוסיף כי הנאשם אינו מתכוון להתחמק מתשלום וכי הוא ממתין להחלטה בערעור שהגיש על שומת המחדל שנקבעה. ב"כ הנאשם אישר שהנאשם לא שילם עד עתה כל תשלום על חשבון המס, לרבות את הסכומים שאינם שניים במחלוקת.

ב"כ הנאשם הפנה לתסקיר שירות המבחן ולהתרשמות כי עונש מאסר יביא לתוצאה הפוכה ויפגע בשיקומו של הנאשם. ב"כ הנאשם התייחס לפסיקה שצרפה המאשימה וטענה כי זו אינה רלוונטית שכן מרביתה מתייחסת לעבירות של הלבנת הון ולנסיבות חמורות יותר ולהיקפים גדולים יותר. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות של הנאשם. ב"כ הנאשם צרף פסיקה, מסמכים על אודות נכותו של אבי הנאשם, על אודות חובותיו של הנאשם ואת חוות דעת של רואה חשבון.

7. **הנאשם** אמר את דברו. הנאשם ביקש מבית המשפט להתחשב במצבו, מסר כי הוא מתבייש במעשיו, כי הוא לוקח עליהם אחריות, כי הוא עבר תקופה קשה עם משפחתו והוסיף שאם ישלח למאסר משפחתו תפגע.

הנאשם העיר כי אף שהוא קרוב לפשיטת רגל אין הוא מוגדר כפושט רגל, כי עדיין לא החל בהליך של פשיטת רגל, כי הגיע להסדר עם נושיו וחתם איתם על כינוס מרצון. הנאשם שיתף כי ניהל יחד עם אשתו מספר חברות שאחת מהן קרסה ובשל כך נקלע לחובות וחתם על כינוס מרצון כדי לשלם את חובותיו. הנאשם הוסיף כי בתקופת פעילותו העסקית שילם את כל חובותיו לרשויות המס עד שהחברה קרסה וכי לא נשארו לו חובות גדולים לרשויות.

דין והכרעה

8. נוכח הקשר ההדוק בין העבירות באישומים השונים סבורני כי נכון יהיה לקבל את טענת הצדדים, היינו כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל העבירות והאישומים.

מתחם העונש ההולם בעניינו צריך לנוע בין 15 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כפי שאפרט להלן.



9. הערכים המוגנים בעבירות הקשורות בהימורים הם שמירה מפני הנזקים הנגרמים למהמר המתמכר להימורים, לסביבתו, למשפחתו הקרובה ולחברה כולה ובעקיפין חיזוק התפיסה בדבר התפרנסות מפרי העמל ולא מפרי הגורל. הערכים שנפגעו בעבירות המס הם השמירה על קופת המדינה וקניינה ושמירה על השוויון החברתי בדבר נשיאה בנטל המס. הערכים המוגנים הקשורים בעבירת שיבוש מהלכי המשפט הם שמירה על טוהר ההליך המשפטי במובנו הרחב, וכנגזר מכך הגנה על היכולת להגיע לחקר האמת, כמו גם הגנה מפני פגיעה בשלטון החוק.

באשר לסכנות הכרוכות בעבירות הקשורות בהימורים ראו דברי השופט א' פרוקצ'יה ברע"פ 9140/99 רומנו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.9.2000), פסקה 2:

"התכלית הברורה של סעיף 224, יחד עם סעיף 225 האוסר ארגון או עריכה של משחקים אסורים וסעיף 228 האוסר החזקה או ניהול של מקום למשחקים אסורים, היא מניעת נזק שעלול להיגרם על-ידי משחקי מזל. פנים שונות לנזק זה. הנזק העיקרי נובע מתוצאות הלוואי של התופעה המוכרת בישראל, כמו במדינות אחרות, של התמכרות למשחקי מזל. ההתמכרות גורמת נזק, בראש ובראשונה, לאדם המתמכר למשחקים אלה ולבני המשפחה של אותו אדם. אך הנזק-חינוכי, חברתי וכלכלי- מתפשט מעבר לכך אל הציבור הרחב. בין היתר, ההתמכרות עלולה לדחוף את המתמכר למשחקים כאלה לפעילות עבריינית לצורך מימון המשחקים. מניעת נזקים אלה ואחרים היא התכלית של הוראות החוק הקובעות כי הארגון או העריכה של משחקים אסורים וכן ההחזקה או הניהול של מקום למשחקים אסורים הם עבירות פליליות".

וכן:

"הציפייה ליתרונות חומריים כאלה או אחרים עלולה להביא לידי נטייה להתמכרות או לעודדה. ההתמכרות היא תופעה שהחברה מבקשת לשלול על שום סכנותיה הרבות כאשר נלווית אליה ציפייה לקבלת תועלת חומרית. פן אחד של ההתמכרות למשחקי מזל הוא פן ההתעשרות בלא מאמץ ויגיע כפיים. התעשרות הכרוכה כולה במזל היא תופעה חברתית הנחזית כתופעה לא בריאה. היא מעודדת תופעות של פרזיטיות והשתעבדות לדרך חיים שבה הפרט אינו נדרש למצות את יכולתו הפיזית והמנטלית בדרך התורמת לעצמו ולחברה. הפן האחר של ההתמכרות עניינו בסכנות הרוח אסון להפסדים כספיים מפליגים היוצאים מגדר שליטה. מצבים כגון אלה עלולים למוטט את המתמכר ואת בני משפחתו ולהופכם תלויים במקורות הסעד של החברה. הם עלולים לדרדר את המתמכר לפשיעה כדי להקנות את תוצאות הפסדיו. ההתמוטטות הכלכלית של הפרט משתלבת כך גם עם יצירת סיכון לשלום הציבור וביטחונו וההשלכות הקשות מכל אלה הם בגדר הנצפה. הנורמה החברתית הנוהגת רואה אפוא בעין רעה את משחקי המזל שמשולבות בהם טובות הנאה כספיות או חומריות אחרות, ואלה מוחזקים בעיני החוק כרעה חולה המסבה נזק חברתי וכלכלי קשה לפרט ולחברה"

10. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא משמעותית. הנאשם שכר נכס אותו הפך למתחם הימורים, החזיק



במקום עמדות מחשב עם תוכנה ייעודית להימורים, העסיק עובדים וניהל ותפעל את המקום במשך כחצי שני בהיקפים של מיליוני שקלים. בנוסף, ועל-מנת להשיא את הרווחים, ביצע הנאשם עבירות מס שונות.

11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לרמת התכנון הגבוהה ולארגון, לצידו ולאופרציה שקדמו לביצוע העבירות, לטכנולוגיה שהופעלה במתחם ההימורים, לחלקו המרכזי של הנאשם בביצוע העבירות, למחזור הפעילות של הנאשם ולהיקף הכספי המשמעותי בעבירות ההימורים ובעבירות המס, לנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירות, לרבות למהמרים, לקופת המדינה ולטוהר ההליך המשפטי ושלטון החוק, לנזק שעלול היה להיגרם לרבות למהמרים וקרוביהם מפני התמכרות להימורים על הרעות החולות הנלוות לכך, לעובדה שהנאשם לא ניהל ספרי חשבונות ולא דיווח כלל לרשויות המס.

לצד זאת, נתתי משקל לתקופה הלא ממושכת (של מספר חודשים) בה התנהל מתחם ההימורים.

באשר לטענות הצדדים ביחס לסכומי המסאצין, כי הצדדים הסכימו בעת הצגת ההסדר על כך שהנאשם יוכל להגיש חוות דעת של רואה חשבון "לעניין הכנסות הנאשם בתקופה הרלוונטית לכתב האישום", כאשר הוסכם שהמסד העובדתי של חוות הדעת שהועברה לעיון המאשימה מבעוד מועד מוסכם על הצדדים, להבדיל מהמשמעות המשפטית שיש לתת לחוות דעת זו. בהתאם לאמור הגיש ב"כ הנאשם את חוות הדעת במסגרת ראיות ההגנה (נ/1). בחוות הדעת קיימת התייחסות לסכומים שהיו רלוונטיים לכתב האישום המקורי אך קיים גם חישוב שנערך לפי הכנסה של 8,000,000 ₪ שהוא הסכום אליו התייחסו הצדדים באותה עת (כזכור, כתב האישום המתוקן מתייחס לסכום של 8,200,000 ₪). בהתאם לחישוב בחוות דעת זו, **הרווח לאחר ניכוי הוצאות, ובכללן זכויות, בונסים וזיכוי לקוחות** עומד על 120,216 ₪.

ב"כ המאשימה טען כי אין מקום לקבל האמור בחוות הדעת לעניין הסכומים והנזק שנגרם למדינה משום שחוות דעת זו התייחסה להוצאות שרובן ככולן הן הוצאות לא חוקיות בהיותן תשלומים אסורים (ניכוי הוצאות, ובכללן זכויות, בונסים וזיכוי לקוחות) ולפיכך אין הן יכולות לבסס הפחתת הכנסה.

ב"כ הנאשם לא התמודד בטיעונו עם טענות ב"כ המאשימה בעניין.

סבורני שיש לקבל בעניין זה את טענות המאשימה. סעיף 32(16) לפקודת מס הכנסה קובע כי: "בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו ניכויים בשל - ... (16) תשלומים, **בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף**, שיש יסוד סביר להניח **שניתנתם מהווה עבירה לפי כל דין**".

הוראות סימן י"ב לפרק ח' בחוק העונשין בדבר משחקים אסורים, הגרלות והימורים מתייחסות למגוון עבירות הקשורות בזכויות, בונסים וזיכויי אגב השתתפות בהימורים ובמשחקים אסורים ואגב ארגון ועריכת הימורים ומשחקים אסורים. כן ראו סעיף 224 לחוק העונשין לעניין הגדרת "הימור" כ-"כל הסדר שלפיו ניתן לזכות **בכסף, בשווה כסף** או בטובת הנאה".

מתן זכויות, בונסים וזיכויים במסגרת הימורים אסורים מהווה אפוא עבירה או קשור בעבירה, ולכל הפחות עומד בניגוד לתקנת הציבור ואין להתירה. הוזה אומר, ומבלי להרחיב בסוגיה, מתקשה אני לראות בתשלום בהקשר לא חוקי (כספי



זכיה וכיוצ"ב של משתתפים בהימורים ומשחקים אסורים) של מוסד לא חוקי (בית הימורים) כהוצאות שיש לנכותן לצרכי מס.

לנוכח האמור, ובהתאם להוראת סעיף 32(16) אכן נראה שאין מקום להתייחס אל הסכומים החייבים במס לאחר ניכוי סכומים אלה.

מכל מקום, אף אם הייתי מקבל האמור בחוות הדעת, ואינני מקבל, החומרה במעשיו של הנאשם עודנה קיימת וגם בנסיבות אלה לא ניתן היה להסתפק בענישה לה עתר בא-כוחו.

12. מנעד הענישה בעבירות ההימורים בשילוב עבירות מס הוא מגוון והוא תלוי בנסיבות ה"עושה" לרבות גילו, עברו הפלילי והאם שולב בהליך שיקומי ובנסיבות המעשה לרבות משך התקופה, ההיקף הכספי של ההימורים והמס שלא דווח ולא שולם, מספר המתחמים, אופי ההימורים האם מדובר בהימורים מקוונים או בהימורים "מסורתיים" וכיוצ"ב נסיבות המשפיעות על מידת האשם.

בת"פ (מחוזי-ת"א) 27084-01-16 **מדינת ישראל נ' חיון** (פורסם בנבו, 31.1.2017) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שחלש על עסקי הימורים ומשחקי מזל שהורשע בעבירות של איסור ארגון ועריכת הגרלות והימורים ואיסור החזקה או הנהלה של מקום משחקים אסורים, הלבנת הון ושתי עבירות מרמה במסגרת הסדר טיעון "סגור" עונש של 28 חודשי מאסר, קנס בסך 2,000,000 ₪ וחילוט בסך 5,000,000 ₪. בשונה מעניינו מדובר על עבירות נוספות, על היקף משמעותי יותר של עבירות וכספים ועל תקופת זמן ארוכה יותר של ביצוע עבירות.

בת"פ (מחוזי-ת"א) 40549-12-09 **מדינת ישראל נ' יהודה טליס ואח'** (פורסם בנבו, 24.12.2013) גזר בית המשפט המחוזי על נאשמים 1-3 שהפעילו רשת של משחקים, הגרלות והימורים בלתי חוקיים ביחד עם עבירות מס בהיקף גדול והורשעו במסגרת הסדר טיעון "סגור" את העונשים הבאים:

נאשם 1 23 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 250,000 ₪; נאשם 2 14 חודשי מאסר וקנס בסך 150,000 ₪ ונאשם 3 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. כחלק מהסדר הטיעון חוייבו הנאשמים בתשלום מס שיש בו מעין הסרת מחדל בסך של 1,040,000 ₪. בשונה מעניינו היקף הכספים ומשך זמן ביצוע העבירות הוא גדול יותר ובכלל נסיבות ביצוע העבירות לימדו על כך ש"הפעילות שהייתה בלתי חוקית התפרשה על פני סניפים בכל רחבי המדינה וכן במקומות שונים בחו"ל". זאת, בנוסף לעובדה שהנאשם שבפני לא הורשע בעבירות של הלבנת הון כפי שהורשעו נאשמים 1 ו-2 שם.

בע"פ 7696/14 **עזרא (שוני) גבריאלי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.2.2015) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות שעניינן עריכה וניהול של משחקים אסורים והימורים מקוונים בהיקפים גדולים למשך תקופה של כ-4 שנים, בעבירות מרמה ועבירות מס והפחית את עונשו ל-9 חודשי מאסר חלף 12 חודשי מאסר שהטיל עליו בית המשפט המחוזי והותיר על כנו קנס בסך של 250,000 ₪ בשל



הימשכות ההליכים וחלוף הזמן. בשונה מענייננו מדובר בעבירות שבוצעו ממספר מתחמי הימורים, בהיקפים גדולים יותר ולמשך זמן ארוך יותר. מאידך, במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים הגבילה המאשימה את טיעוניה לעונש של 12 חודשי מאסר וניתן משקל לחלוף הזמן הממושך מאז ביצוע העבירות.

עיינתי בפסיקה שצרפו הצדדים שאל חלקה אתייחס להלן. מטבע הדברים צרף כל צד פסיקה התומכת בעמדתו העונשית.

המאשימה צרפה את:

ת"פ (מחוזי-י) 967/05 **מדינת ישראל נ' מיכאל מזרחי** (פורסם בנבו, 11.3.2008) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בארבעה אישומים, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות שעניין עריכת הגרלות והימורים, החזקה וניהול של מקום משחקים אסורים בנוסף לעבירות כלכליות של שימוש במרמה ובתחבולה בכוונה להתחמק מתשלום מס הכנסה ומע"מ, הלבנת הון ופעולה ברכוש אסור עונש של 18 חודשי מאסר. במקרה זה ביצע הנאשם את העבירות בתקופה של כ-4 חודשים, בבתי פרטיים ובתי מלון בהיקף של מיליוני שקלים. במקרה זה בשל מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם נמנע בית המשפט מלהטיל עליו קנס כספי. בשונה מענייננו מדובר בפרק זמן קצר יותר של ביצוע העבירות, ומאידך מדובר בנאשם שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות, שניהל מתחמים רבים ואשר הורשע גם בעבירת הלבנת הון;

ת"פ (מחוזי-ב"ש) 8082/09 **מדינת ישראל נ' בנימין גיגי** (פורסם בנבו, 4.2.2014) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות שעניין עריכת הגרלות והימורים, החזקה וניהול של מקום משחקים אסורים בנוסף לעבירות כלכליות של שימוש במרמה ובתחבולה בכוונה להתחמק מתשלום מס הכנסה ומע"מ, אי הגשת דוחות תקופתיים, הלבנת הון, פעולה ברכוש אסור ועבירות כלכליות נלוות נוספות עונש של 18 חודשי מאסר וקנס בסך 100,000 ₪. במקרה זה בוצעו העבירות במועדון, במשך תקופה ארוכה ובהיקף של עשרות אלפי שקלים בשנה. ערעור שהגיש הנאשם נדחה (ע"פ 2046/14 **בנימין גיגי נ' מדינת ישראל**, פורסם בנבו 7.12.2014). בשונה מענייננו מדובר בהיקף כספי נמוך יותר, ומאידך מדובר בנאשם שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות שנעברו על פני תקופה ארוכה יותר ואשר הורשע גם בעבירות של הלבנת הון;

רע"פ 2063/13 **יוסף שטרול נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.4.2013) בו דחה בית המשפט העליון בקשה לרשות ערעור של נאשם שהורשע בביצוע עשרות עבירות של החזקת מקום למשחקים אסורים או הגרלות, במספר עבירות של עריכת הגרלות או הימורים ובעבירות אחדות של שיבוש הליכי משפט והותיר על כנו עונש של 20 חודשי מאסר שהטיל בית המשפט המחוזי לאחר שקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש בן 10 חודשי מאסר שגזר עליו בית משפט השלום. במקרה זה הטיל בית המשפט על הנאשם קנס בסך של 5,000 ₪. בשונה מענייננו מדובר בעשרות עבירות של הימורים ומספר עבירות של שיבוש מהלכי משפט. מאידך, הנאשם במקרה זה לא הורשע בעבירות מס.

ב"כ הנאשם צרף את:



ע"פ 6889/11 **מדינת ישראל נ' אלירן עובד ואח'** (פורסם בתקדין, 14.5.2012) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעור המאשימה על קולת העונש שהשית בית המשפט המחוזי על שלושה נאשמים שהורשעו בעבירות של איסור הגרלות והימורים, איסור החזקה וניהול מקום למשחקים אסורים או הגרלות, ניסיון לאיסור הגרלות והימורים ואיסור הלבנת הון והטיל עונש של 12 חודשי מאסר חלף עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. בנוסף הושת על כל אחד מהנאשמים קנס בסך של 300,000 ₪ וחילוט של רכוש וכסף. בית המשפט העליון לא התערב בשאר רכיבי הענישה למעט חילוט נוסף בסך של 86,863 ₪. במקרה זה דובר על הימורים מקוונים בהיקפים גדולים ובית המשפט העליון הבהיר כי אינו ממצא את הדין עם הנאשם בין היתר בשל הראשונות של עבירות ההימורים המכוונים. בשונה מענייני הנאשמים במקרה זה הורשעו בעבירות של הלבנת הון, ביצעו את העבירות בצוותא ובהיקפים גדולים יותר;

ת"פ (מחוזי-מרכז) 28056-03-15 **מדינת ישראל נ' טוני ברגי** (פורסם בתקדין, 13.5.2020) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות שעניין עריכת הגרלות והימורים, החזקה וניהול של מקום משחקים אסורים בנוסף לעבירות כלכליות של שימוש במרמה ובתחבולה בכוונה להתחמק מתשלום מס הכנסה ומע"מ, הלבנת הון ועבירות נלוות נוספות עונש של 15 חודשי מאסר וקנס בסך של 350,000 ₪. במקרה זה בוצעו העבירות בדירות הימורים במקומות שונים במשך מספר שנים בהיקף משמעותי. בשונה מענייני הנאשם במקרה זה הורשע בעבירות של הלבנת הון, העבירות בוצעו במספר מתחמי הימורים, בהיקף משמעותי ולמשך זמן ארוך יותר. יצוין כי ערעור שהגיש הנאשם על גזר הדין (ע"פ 4091/20 **טוני ברגי נ' מדינת ישראל**) נמחק לבקשתו בהמלצת בית המשפט;

עפ"ג (מחוזי-מרכז) 50933-01-14 **בסון נ' מדינת ישראל** (פורסם בתקדין, 16.12.2014) בו קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המאשימה ודחה את הערעור שכנגד והטיל על נאשם שהורשע בעבירות של איסור הגרלות והימורים, איסור ביצוע פעולה ברכוש אסור, ועבירות לפי פקודת מס הכנסה עונש של 9 חודשי מאסר בפועל חלף 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות שהשית עליו בית המשפט השלום בשל שיקולי שיקום. בנוסף העמיד בית המשפט בהתאם להסכמת הצדדים את סכום החילוט על סך של 550,000 ₪ ואת הקנס על סכום של 25,000 ₪ (חלף 50,000 ₪) שהוטלו עליו בבית משפט השלום. במקרה זה דובר על הימורים מכוונים במסגרת פרשיה רחבת היקף הכוללת 25 נאשמים בתפקידים שונים. הנאשם היה ממוקם בדרג ביניים של ראש קבוצה והיה מתוגמל באחוזים מהפסדי המהמרים שבקבוצתו. הנאשם ביצע את העבירות על פני תקופה של כשנתיים וחצי בהיקפים שנעו בין 7 ל-8 מיליון ₪.

עיון בפסיקה דלעיל, אף בזו אשר אליה הפנתה המאשימה, מלמד כי העמדה העונשית של המאשימה אינה נטועה בדין הנוהג. ודוק, הענישה הנוהגת בעניינם של אלה שעברו עבירות הקשורות בהימורים, כאשר עבירות המס (ואף הלבנת ההון) היו אינצידנטליות לעבירות ההימורים. לא מצאתי כי זהו המקרה לסטות מדין זה או שזהו המקרה המצדיק הרמת רף הענישה המקובל. מרכז הכובד בתיק זה הוא בעבירות הקשורות בהימורים, והענישה הנוהגת צופה בעיקרה אל מקרים דומים בהקשר זה.



בתוך מתחם העונש ההולם נתתי משקל להודאת הנאשם וללקיחת האחריות והגם שאלו באו במהלך שמיעת ההוכחות בתיק, יש להן משקל גם במישור של חסכון בזמן שיפוטי. נתתי משקל גם למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם כעולה מדבריו ומהמסמכים שצירף (נ/4). לאלה משקל לעניין גובה הקנס כאמור בסעיף 40ח' לחוק העונשין.

מאידך, עסקינן בעבירות שנעברו מתוך מניע כלכלי וזאת בנוסף לעבירות המס שנעברו מתוך מטרה להתחמק מתשלום מס ולהשיא רווחים.

כן נתתי דעתי גם לכך שהנאשם לא הסיר את המחדל, אף לא לגבי הסכום שאינו במחלוקת בהתאם לערעור השומה שהגיש, ומצבו הכלכלי לא מאיין מחדל זה. לעניין אי הסרת המחדל בשל מצב כלכלי רעוע ראו ע"פ 7773/16 יוסף חננאל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 26.10.2016), פסקה 8:

"אציין, בהקשר זה, כי צדק בית משפט השלום בקביעתו כי את אי-הסרת המחדל מצידו של המבקש יש לשקול כשיקול רלוונטי לחומרה, ואין לקבל את הטענה כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את מחדלו"

ככלל, בעבירות המס שהורשע הנאשם, אף בהיקפים נמוכים יותר, לצד עונש מאסר בפועל מושת עונש קנס ממשי ולא זניח, חרף מצב כלכלי קשה נטען. בית המשפט העליון כבר קבע לא אחת כי המגמה בעבירות כלכליות ובעבירות מס היא של החמרה תוך מתן בכורה לאינטרס הציבורי על-פני נסיבות אישיות של הנאשם. לעניין זה ראו למשל רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.2.2013), פסקה 7:

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...]. לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...]. עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתתפות עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

נתתי משקל גם לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי ולנסיבותיו האישיות-משפחתיות, לרבות למצבו הרפואי של אביו אותו הוא סועד (נ/3) ולעובדה שלנאשם ארבעה ילדים שאחד מהם התגייס לאחרונה לשירות קרבי. לאלה יינתן משקל גם במישור של הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו.

נתתי משקל גם להתרשמות שירות המבחן ולהמלצתו העונשית, הגם שלא מצאתי לאמצה. אימוץ ההמלצה העונשית של שירות המבחן כרוכה בענייננו בחריגה ממתחם העונש ההולם. לא התרשמתי שבענייננו קיימת הצדקה לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום באשר לא הוכח שהנאשם עבר הליך שיקומי משמעותי שיכול לבסס הסברה כי זה השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם (סעיף 40ד לחוק העונשין). כזכור שירות המבחן העריך קיומה של מסוכנות בינונית לביצוע עבירות דומות והנאשם טרם שולב בהליכי שיקום כלשהם.



מכל מקום, יש לזכור כי המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה. בית המשפט לא מחויב לקבלה בהיותו אמון על בחינת שיקולים נוספים דוגמת גמול והרתעה, היפים לגזרה זו של עבירות.

14. לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 20 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצר בגין תיק זה.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג פשע או עבירה הקשורה בארגון או בעריכת הימורים, הגרלות ומשחקים אסורים.

5 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

ג. קנס בסך 150,000 ₪ או 8 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 שיעורים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.10.2022.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשפ"ב, 28 אפריל 2022, במעמד הצדדים.